

Republika Hrvatska
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62
SUDAČKO VIJEĆE

Broj: Sv-8/2024-4
Zagreb, 22. svibnja 2024.

Na temelju odredbe članka 49. stavak 1. Zakona o sudovima ("Narodne novine" broj 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20, 21/22, 60/22, 16/23, 155/23 i 36/24, dalje ZS) u vezi s odredbom članka 2. Poslovnika o radu sudačkih vijeća te odredbom točke 14. alineja 5. Kodeksa sudačke etike ("Narodne novine" broj 131/06), Sudačko vijeće trgovačkih sudova Republike Hrvatske (dalje: Sudačko vijeće), sastavljeno od sudaca Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske Nevenke Baran, Tatjane Kujundžić Novak, Nevenke Marković, Ružice Omazić, Davora Pustijanca, Kristine Saganić, Mladena Šimundića i sudaca trgovačkih sudova prvog stupnja Vere Jelenović, Maje Josipović i Gordana Zubaka, povodom Prijedloga za ocjenu postojanja povrede Kodeksa sudačke etike za I. M., sutkinju Trgovačkog suda u Zagrebu, koji je podnio H. Š. iz Z., OIB ..., u sjednici održanoj 22. svibnja 2024.

o d l u č i l o j e

Utvrđuje se da I. M., sutkinja Trgovačkog suda u Zagrebu, nije povrijedila Kodeks sudačke etike.

Obrazloženje

1. H. Š. iz Z., podnio je 18. travnja 2024. Prijedlog radi utvrđenja kršenja Kodeksa sudačke etike (dalje u tekstu: Prijedlog) počinjene od sutkinje I. M.. U Prijedlogu H. Š. navodi da sutkinja I. M. u predmetu Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-3333/2023, u kojem je predmet spora utvrđenje ništetnosti Ugovora o namjenskom kreditu i isplata radi stjecanja bez osnove, nakon podnesenog prijedloga radi pokretanja oglednog spora pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske nije prijedlog dostavila tom sudu niti je od predsjednika suda zatražila sazivanje sjednice parničnog odjela. Dalje podnositelj navodi da je sutkinja I. M. u predmetu propustila primijeniti odredbu članka 329. stavka 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, dalje ZPP) i donijeti djelomičnu presudu iako je iz sadržaja rješenja kojim je određeno financijsko vještačenje nesporno da je kod sutkinje sazrela odluka o ništetnosti cijelog ili dijela ugovora. Ukazuje na to da u predmetu nije donesen plan upravljanja postupkom te

da je zadatak vještaku određen na način da utvrdi činjenice koje stranke nisu iznijele tijekom postupka. U opisanom postupanju sutkinje I. M. podnositelj nalazi povredu odredbi članaka 2., 5., 6. i 9. Kodeksa sudačke etike. U Prijedlogu se podnositelj poziva i na odredbu članka 46. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90, 135/97, 8/98 - službeni pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 - službeni pročišćeni tekst, 28/01, 41/01 - službeni pročišćeni tekst, 76/10, 85/10 - službeni pročišćeni tekst, 5/14, dalje: Ustav), na odredbu članka 106., 107. i 130. ZS-a, članka 62. Zakona o Državnom sudbenom vijeću ("Narodne novine" broj 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28/13, 82/15, 67/18, 126/19, 80/22, 16/23, 83/23) te na pravno shvaćanje iz Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-4242/2020 od 17. veljače 2022. i U-IX-3911/2009 od 24. rujna 2009. i odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev-549/2023-4 od 18. prosinca 2023.

2. Nakon što je zaprimilo Prijedlog Sudačko vijeće je sukladno članku 14. Kodeksa sudačke etike omogućilo sutkinji I. M. da se o njemu očituje.

3. Očitujući se o Prijedlogu sutkinja I. M. otklonila je tvrdnje o počinjenoj povredi Kodeksa sudačke etike, navodeći da u predmetnom postupku prema njenoj ocjeni nisu ispunjene pretpostavke za primjenu odredbe članka 329. stavak 1. ZPP-a, kao i da prema toj odredbi sud može ali nije dužan (osim iznimno) donijeti djelomičnu presudu. Smatra da sam prijedlog za pokretanje oglednog postupka ne obvezuje sud, osim ako smatra da se radi o pitanju čije je rješenje bitno za jedinstvenu primjenu prava, koje pretpostavke prema ocjeni sutkinje I. M. nisu bile ispunjene. Dodaje da je podnositelj prijedloga pokrenuo mnoštvo istovrsnih parnica te u svakoj predložio pokretanje oglednog postupka pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, a u jednom od tih predmeta odlučeno je da će se tako postupiti pa bi poduzimanje koraka u tom smjeru u drugim parnicama bilo neekonomično i nesvršishodno. Dalje navodi da je u predmetnom postupku bila sporna osnova, a potom i visina tužbenog zahtjeva, da je sud ocijenio kako bi se u konkretnom ugovoru o kreditu moglo raditi o eventualnoj ništetnosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi pa je bilo potrebno utvrditi koliko iznosi preplata korisnice kredita po toj odredbi. Navodi da je strankama omogućeno očitovati se o svim navodima i prijedlozima protivne strane i da je sud na pripremnom ročištu na kojem je prethodni postupak zaključen raspravio sva sporna pravna pitanja.

4. Povodom Prijedloga za ocjenu postojanja povrede Kodeksa sudačke etike održana je sjednica Sudačkog vijeća 22. svibnja 2024.

5. Nakon rasprave na sjednici Sudačko vijeće je, na temelju članka 60. stavak 1. ZS-a, jednoglasno odlučilo da sutkinja I. M. nije povrijedila Kodeks sudačke etike.

6. Prema odredbi članka 2. Kodeksa sudačke etike sudac je dužan suditi po Ustavu, zakonu i na osnovi međunarodnih ugovora koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske te primjenjivati i druge propise koji su donijeti sukladno Ustavu, međunarodnim ugovorima ili zakonima Republike Hrvatske.

7. Sudac sukladno odredbi članka 5. Kodeksa sudačke etike mora svoju dužnost obnašati nepristrano i bez predrasuda ili naklonosti u odnosu na rasu, boju kože, vjeru, nacionalnu pripadnost, životnu dob, bračni status, spolnu orijentaciju, socijalni i imovinski položaj, političku opredijeljenost i svaku drugu različitost. Sudac je dužan suzdržati se od davanja izjava ili komentara kojima bi se u postupku mogla narušiti pravičnost suđenja i stvoriti dojam pristranosti.

8. Iz odredbe članka 6. Kodeksa sudačke etike proizlazi da se od suca traži visoka razina znanja u poznavanju prava i njegove primjene kako bi bio sposoban stručno obnašati sudačku dužnost.

9. Odredba članka 9. Kodeksa sudačke etike propisuje da je sudac dužan predmete kojima je zadužen rješavati redoslijedom tako da ne daje prednost nekoj od stranaka u postupku. Sudac je dužan paziti da u njegovu radu na pojedinim predmetima nema nepotrebnog zastoja te je dužan u najkraćem mogućem roku provesti postupak u kojem odlučuje. Sudac je odgovoran za racionalno raspoređivanje posla u okvirima pune iskorištenosti radnog vremena. Sudac ne smije otkriti povjerljive obavijesti za koje sazna tijekom obnašanja dužnosti, osim ako to zahtijeva službena dužnost.

10. Iz sadržaja Prijedloga i priloga Prijedlogu radi utvrđenja kršenja kodeksa sudačke etike proizlazi da je podnositelj Prijedloga zastupnik po zakonu društva J. E. j.t.d., Z., koje je, kao stranka u parničnom postupku Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-3333/2023, podnijelo prijedlog radi pokretanja oglednog spora navodeći da se zbog odluka Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, kojima je obuhvaćen veliki broj ugovora o financijskom leasingu, potrebno pokrenuti ogledni spor sa pravnim pitanjem "je li određiva činidba u ugovorima o financijskom leasingu kojima je ugovorena promjenjivost kamatne stope, a nije bio određen promjenjivi parametar odnosno nije bila određena struktura kamatne stope te način usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom".

11. Sukladno odredbi članka 502.k ZPP-a pretpostavka za pokretanje oglednog postupka jest da je sud saznao za postojanje postupaka iz članka 502.j tog Zakona. Prema članku 502.j ZPP-a, postupci u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja prema odredbama te glave su slični sporovi koji su u većem broju već pokrenuti ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju, a rješenje kojih ovisi o istom pravnom pitanju koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njenoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu (u daljnjem tekstu: pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava).

12. Iz odredbi Zakona o parničnom postupku koje uređuju postupak pokretanja oglednog spora proizlazi da svrha pokretanja takvog postupka nije rješavanje konkretnog spora već osiguranje jedinstvene primjene prava. Ocjena sutkinje I. M., zadužene za odlučivanje u konkretnom parničnom postupku, o ispunjenju pretpostavki za pokretanje oglednog spora, o tome jesu li pokrenuti ili se može očekivati pokretanje većeg broja postupaka u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njenoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu, ne ukazuje na to da sutkinja nije primijenila relevantne propise, kao niti na pristranost ili

manjak stručnosti ili potrebne razine znanja u poznavanju prava i njegove primjene kako bi bila sposobna stručno obnašati sudačku dužnost. Također u takvoj ocjeni suda Sudačko vijeće ne nalazi postupanje kojim bi sud davao prednost nekoj od stranaka ili uzrok nepotrebnog zastoja u radu. Prema odredbi članka 502.k ZPP-a, sud odluku o pokretanju oglednog spora donosi ako je ocijenio da postoje sporovi obuhvaćeni odredbom članka 502.j ZPP-a. Budući da je sutkinja I. M. ocijenila da ta pretpostavka nije ispunjena, nema obveze postupanja po odredbi članka 502.k ZPP-a.

13. Sudačko vijeće ne nalazi povredu odredbi Kodeksa sudačke etike niti u navodima o propustu odlučivanja djelomičnom presudom, budući da je odredbom članka 329. ZPP-a propisana mogućnost donošenja takve odluke, ne i obveza suda. Ovaj navod podnositelja Prijedloga, kao i navodi kojima se ukazuje na sadržaj zadatka određenog sudskom vještaku u predmetnom postupku i propust suda da donese rješenje o planu upravljanja postupkom sadržajno predstavljaju žalbene navode protiv prvostupanjske odluke, koje stranka koja ima pravo žalbe može istaknuti u podnesenom pravnom lijeku o kojem odlučuju nadležni sudovi, a ne Sudačko vijeće u postupku povodom ocjene povrede Kodeksa sudačke etike.

14. Vezano za prethodno istaknute navode u postupku ocjene povrede Kodeksa sudačke etike napominje se da sukladno odredbi članka 8. ZS-a sudac ne može biti pozvan na odgovornost za izraženo mišljenje ili glasovanje pri donošenju sudske odluke, osim ako se radi o kršenju zakona od strane suca koje je kazneno djelo, na što podnositelj ne ukazuje.

15. Zbog svega navedenog Sudačko vijeće utvrdilo je da u postupanju koje opisuje podnositelj Prijedloga nema obilježja povrede članka 2., 5., 6., i 9. Kodeksa sudačke etike.

Zagreb, 22. svibnja 2024.

Predsjednik Sudačkog vijeća
Nevenka Baran, v.r.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv odluke Sudačkog vijeća o povredi Kodeksa sudačke etike sudac i podnositelj pritužbe imaju pravo prigovora u roku od osam dana od dana dostave odluke, o kojem odlučuje Etičko vijeće (članak 107.a stavak 2. Zakona o sudovima).

Dostaviti:

1. H. Š., Z.
2. I. M., sutkinja Trgovačkog suda u Zagrebu
3. Ured predsjednika Trgovačkog suda u Zagrebu